

مقاله اصلی

طراحی مدل سازگاری اجتماعی براساس سبک‌های هویتی با میانجی‌گری راهبردهای مقابله‌ای در دانشجویان

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۱۹ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۵

خلاصه

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل سازگاری اجتماعی براساس سبک‌های هویتی با میانجی‌گری راهبردهای مقابله‌ای در دانشجویان انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر، از نظر هدف کاربردی و از نظر روش پژوهش از نوع پژوهش توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی اراک در نیمه اول سال ۱۴۰۱ بودند که از میان آنها به روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۴۵۰ نفر انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه سبک‌های هویت برزونسکی (۱۹۸۹)، پرسشنامه راهبردهای مقابله فولکمن و لازاروس (۱۹۸۵) و پرسشنامه سازگاری بل (۱۹۳۹) بود. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، تحلیل مدلیابی معادلات ساختاری به کار گرفته شد.

نتایج: یافته‌ها نشان دادند مدل ساختاری پژوهش با داده‌های گردآوری شده برازش دارد. ضریب مسیر غیرمستقیم بین سبک هویت سردرگم و سازگاری اجتماعی به واسطه راهبردهای مقابله‌ای هیجان‌مداری ($\beta=0/071, p=0/001$) و مسئله‌مداری ($\beta=0/061, p=0/001$) مثبت و معنادار و ضریب مسیر غیرمستقیم بین سبک هویت اطلاعاتی و سازگاری اجتماعی به واسطه راهبرد مقابله‌ای مسئله‌مداری ($\beta=-0/115, p=0/001$) منفی و معنادار بود.

کلمات کلیدی

راهبردهای مقابله‌ای، سازگاری اجتماعی، سبک‌های هویتی
پی‌نوشت: این مطالعه فاقد تضاد منافع می‌باشد.

لیلا سالاری مقدم^۱

حسین ابراهیمی مقدم^{۲*}

ذبیح پیرانی^۳

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

^۲ دانشیار، گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران. (نویسنده مسئول)

^۳ دانشیار، گروه روانشناسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

Email: Hem_Psy@yahoo.com

مقدمه

ازدواج یکی از بنیادهای جهان شمول بشری است که صرفاً پیوند دو نفر با یکدیگر نیست، بلکه معرف دگرگونی در دو نظام خانوادگی و تکوین یک خرده نظام در داخل هر یک از آنهاست که طرز فکر زنان و مردان و انتظار آنها از زندگی زناشویی با توجه به خانواده‌های مبدأ و تجاربشان با یکدیگر تفاوت دارد و تربیت و پرورش افراد با سلامت روانی مطلوب در خانواده‌هایی شکل می‌گیرد (خانی، ۱۳۹۹) که در آن اعضا به‌خصوص زن و شوهر سازگاری بیشتری با یکدیگر داشته باشند و بتوانند مشکلات و تعارضات را به‌خوبی حل نمایند (کران، بورک، یانگ و توکن‌هاگن^۱، ۲۰۱۶). روابط رضایت‌بخش برای زن و شوهر و فرزندان‌شان فواید زیادی دارد. این فواید عبارتند از: افزایش سلامت روانی و جسمانی زن، شوهر و فرزندان و نیز افزایش انعطاف‌پذیری آنها در برابر فشارهای زندگی (برنی-پورتر و لیدون^۲، ۲۰۱۳). غریزه و سائق جنسی و مسایل مربوط به آن، ما را از لحظه تولد تا دم مرگ، دنبال می‌کنند. بسیاری از فعالیت‌های بشر از تشکیل روابط و با دیگران گرفته تا هدف او از کسب درآمد، شدیداً از تمایلات جنسی و میل به ارضای جنسی در او تأثیر می‌پذیرند. از این رو، مسایل جنسی، ارضای جنسی، مشکلات جنسی و اهمیت آنها در زندگی افراد و سلامت اخلاقی، فرهنگی، اجتماعی و پزشکی جامعه، غیرقابل انکار، غیرقابل چشم‌پوشی و بسیار زیاد است (کارکیدو، فرناندز-روکو، فرناندز-فرتز و لوئیس مارتینز-آلوارز^۳، ۲۰۲۰). به‌طور نمونه، پژوهش‌هایی که درباره شادکامی یا بهزیستی ذهنی انجام شده‌اند به‌طور باثباتی نشان می‌دهند که یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی و مهم رضایت از زندگی کیفیت روابط صمیمانه و به‌ویژه روابط جنسی است. به‌نحوی که اهمیت این روابط در رضایت از زندگی

اغلب حتی بیشتر از سطح تحصیلات، درآمد یا وضعیت شغلی فرد می‌باشد (استولهورفر، فریرا و لندریپت^۴، ۲۰۱۴). یکی از شاخص‌های مهم رضایت‌مندی زوجها از یکدیگر، رضایت جنسی^۵ است. رضایت جنسی، به احساس خوشایند شخص از روابط جنسی خود اطلاق می‌شود. رضایت از رابطه جنسی، یکی از عوامل مهم رضایت از زندگی زناشویی، از عوامل مهم موثر بر سلامتی و کیفیت زندگی زوجین و از مهمترین شاخص‌های رضایت از زندگی است (امیری، صادقی، حسین‌پور و خسروی، ۲۰۱۶). رضایت جنسی، در حوزه‌های خانواده و مسایل زناشویی اهمیت ویژه‌ای دارد و مطالعات متعددی نیز به تأثیر رضایت جنسی بر رضایت زناشویی اشاره کرده‌اند. این مطالعات نشان داده‌اند که وجود رابطه جنسی مطلوب به‌نحوی که بتواند باعث تأمین رضایت طرفین شود نقشی بسیار مهم و اساسی در پایداری کانون خانواده دارد (علی‌اکبردهکردی، محمدی، علی‌پور و محتشمی^۶، ۲۰۱۷). از طرفی، تنوع‌طلبی جنسی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده عملکرد، ثبات و تداوم روابط زناشویی است. این پدیده از دشوارترین موارد برای درمان به‌شمار می‌آید که منجر به مواردی نظیر احساس تردید، افسردگی، عذاب وجدان، ضرب و شتم، قتل همسر، اقدام به خودکشی، عفونت ناشی از ویروس HIV، بارداری‌های ناخواسته، زناشویی، تضعیف عملکردی در نقش‌های والدینی و مشکلات شغلی می‌شود (مارک، جانسن و میل‌هازن^۷، ۲۰۱۱).

یک عامل مهم در رضایت زناشویی و روابط بین زوجین هوش هیجانی^۸ است خصوصاً در مدیریت هیجانی در روابط بین فردی تأثیرگذار است (گوتمن^۸، ۲۰۱۴). البته اصطلاح هوش هیجانی یک واژه فراگیری است که مجموعه گسترده‌ای از مهارت‌ها و خصوصیات فردی را در بر گرفته و معمولاً به آن دسته مهارت‌های درون فردی و بین فردی

⁵ Sexual satisfaction

⁶ Mark, Janssen & Milhausen

⁷ Emotional intelligence

⁸ Gottman

¹ Curran, Burke, Young, & Totenhagen

² BirniePorter & Lydon

³ Carcedo, Fernández-Rouco, Fernandez-Fuertes, & Luis Martínez-Alvarez

⁴ Stulhofer, Ferreira, & Landripet

اطلاق می‌شود که فراتر از حوزه مشخصی از دانش‌های پیشین، چون بهره‌های فنی یا حرفه‌ای است. هوش هیجانی از آخرین مباحث متخصصین در خصوص درک تمایز بین منطق و هیجان بوده و برخلاف مباحث اولیه، فکر و هیجان به عنوان موضوعاتی برای رضایت و هوشمندی تلقی شده است (بوترانی و جونجو^۱، ۲۰۱۶). هوش هیجانی به قابلیت‌هایی مانند درک عواطف شخصی، همدلی با احساسات دیگران و اداره کردن عواطف خود و دیگران بستگی دارد. هوش هیجانی و الگوهای ارتباطی در توسعه روابط رضایتمندانه موثر است و با به کارگیری توأم مهارت زندگی و فنون تقویت هوش هیجانی می‌توان به زوجها برای اصلاح و تغییر تفکرات غیرواقع‌بینانه و بهبود روابط زناشویی آنها کمک کرد (سرات^۲، ۲۰۱۷).

احساس رضایت از ازدواج و رابطه زناشویی نقش مهمی در میزان کارکردهای بهنجار خانواده ایفا می‌کند. با وجود چالش‌هایی که بر سر معنا و سنجش رضایت زناشویی وجود دارد، اصطلاح رضایت زناشویی^۳ با اصطلاحات دیگری نظیر سازگاری، شادمانی و به عنوان شاخصی برای بررسی کیفیت زندگی زناشویی به طور جایگزین به کار می‌رود (حیدری، کیمیایی، لویی‌نژاد و مشهدی، ۱۳۹۸). آمارها نشان می‌دهند که رضایت زناشویی امری نیست که به راحتی قابل دستیابی باشد. زیرا میزان رضایت زناشویی از عوامل مهمی است که کل خانواده را تحت تأثیر قرار می‌دهد. دستیابی به جامعه امن به خانواده سالم نیاز دارد و خانواده سالم را در صورتی می‌توان به دست آورد که اعضای آن از سلامت روان برخوردار باشند و ارتباط مطلوبی با یکدیگر برقرار کنند. بنابراین، اگر اعضای خانواده و روابط آنها سالم و استوار باشد، اثرات مثبتی بر جامعه خواهد داشت. مهمترین مسئله در ازدواج و تشکیل خانواده، آرامش است که توسط افراد به دست می‌آید (لانونز، کارنی و برادبری^۴، ۲۰۱۶). اهمیت رضایت‌مندی زناشویی در زندگی، همچنین اهمیت

طرحواره‌ها، نحوه و زمان شکل‌گیری آنها در دوران کودکی و نوجوانی با توجه به این که طرحواره‌ها در شکل‌گیری انتظارات و باورهای افراد درباره روابط صمیمی نیز نقش مهمی ایفا می‌کنند و رضایت از زندگی زناشویی رابطه‌ای نزدیک با رضایت خانوادگی و رضایت از زندگی دارد. به نظر می‌رسد جهت ارتقاء بهداشت روان افراد، باید توجه خاصی به خانواده که اولین منبع شکل‌گیری شخصیت و باورهای فرد درباره خود، دیگران و دنیا می‌باشد مبذول داشت (نوری، کبریا، احمدیانفر، خسروی و احمدی، ۲۰۱۸). بر پایه پژوهش‌های انجام شده، روابط بین متغیرهای در مطالعات قبلی و پیشینه تحقیق وجود دارد برای مثال؛ در مطالعه‌ای نتایج نشان داد بین بهزیستی روان‌شناختی و زیرمؤلفه‌های آن با تنوع طلبی جنسی مردان رابطه وجود دارد (پرخو و فروتن، ۱۳۹۶). مطالعه دیگری نشان داده است بین رضایت‌مندی زناشویی و رضایت‌مندی جنسی با سلامت روان‌شناختی زوجها رابطه وجود دارد (طلایی‌زاده و بختیارپور، ۱۳۹۵). در مطالعه دیگری نشان داده شد که رضایت زناشویی با رضایت جنسی ارتباط معنی‌داری دارد (حیدری، ۱۳۹۶). لطفی سرجینی، تقی‌پور، میرصیفی‌فرد و مرادی (۱۳۹۸) در پژوهشی دریافتند که رضایت جنسی و رضایت زناشویی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. ریاحی، گلزاری و موتابی (۱۳۹۹) در مطالعه‌ای با هدف بررسی رابطه ابعاد تنظیم هیجان و رضایت زناشویی با استفاده از مدل وابستگی متقابل عامل - شریک دریافتند که مؤلفه‌های تنظیم هیجان با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری دارند. در مطالعه دیگری شاره و فشتنقی (۱۳۹۸) نشان دادند هوش هیجانی بر رضایت زناشویی تأثیر دارد. آقابابایی (۱۳۹۹) در پژوهشی با هدف پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی زوجین دریافت که بین هوش هیجانی، خلاقیت هیجانی و رضایت زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در پژوهش دیگری امید و تعلیقی

³ Marital satisfaction⁴ Lavner, Karney & Bradbury¹ Bhootrani & Junejo² Serrat

(۲۰۱۷) به این یافته دست یافتند که تمام عوامل تنظیم هیجانی غیر از آگاهی هیجانی با رضایت زناشویی رابطه منفی و معناداری دارند. همچنین انگهل^۱ (۲۰۱۶) در پژوهشی با بررسی رابطه بین رضایت زناشویی و تمام زیرمؤلفه‌های هوش هیجانی دریافت که بین تمام زیرمقیاس‌های هوش هیجانی و رضایت زناشویی در بین زنان و مردانی که با هم رابطه مداومی دارند و بین آنها همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. حیدری، شهبازی، غفوری‌فرد و شیخی (۲۰۱۷) مطالعه‌ای بر روی زنان یائسه دریافتند که بین هوش هیجانی و رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. دویلکا و روحینی^۲ (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای بر روی خانواده‌های هسته‌ای و گسترده دریافتند که در هر دو نوع خانواده بین میزان هوش هیجانی و رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

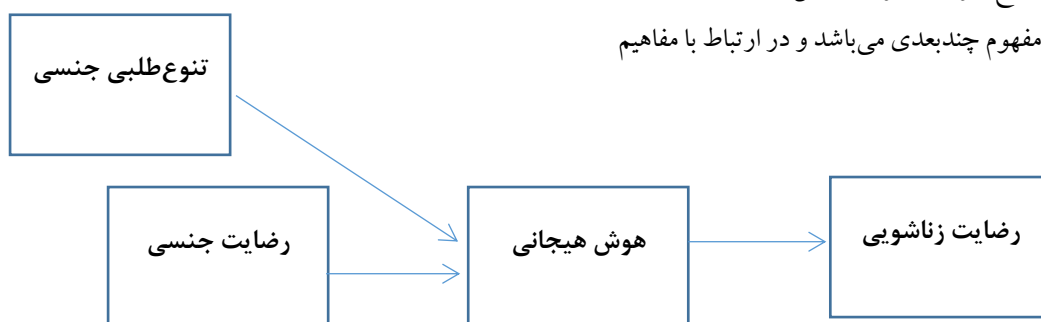
تاکنون پژوهشگران مطالعات زیادی در زمینه عوامل موثر بر رضایت زناشویی داشته‌اند. بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند که متغیرهای جمعیت شناختی، رفتاری و اجتماعی نقش مهمی در پیش‌بینی نتایج رضایت زناشویی زندگی دارند، اما هر کدام بعضی از این عوامل را بررسی کرده‌اند. نتایج این دست از مطالعات می‌توانند برای بسیاری از حوزه‌های تحقیقی مانند؛ متخصصان روان‌شناسی، مشاوران و برنامه‌ریزان در حوزه خانواده و پژوهشگران این زمینه‌های مطالعاتی مفید واقع شود. خصوصاً از این جهت که رضایت زناشویی یک مفهوم چندبعدی می‌باشد و در ارتباط با مفاهیم

روان‌شناختی و رفتاری می‌توان فهمید کدام عوامل اثرات مستقیم و کدام عوامل اثرات غیرمستقیم در رضایت زناشویی بازی می‌کنند. رضایت زناشویی یکی از مفاهیمی است که می‌تواند ناشی از عوامل روان‌شناختی و رفتاری مختلفی باشد و همچنین در بهبود آن نیز عوامل روان‌شناختی متفاوتی دخیل هستند. این پژوهش باهدف بررسی رضایت زناشویی بر اساس تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی در زنان متأهل شاغل در دانشگاه آزاد صورت پذیرفت. از سویی؛ وجود رابطه بین هر کدام از این متغیرهای پیش‌بین با متغیر ملاک و یا روابط مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای دیگر به‌طور جداگانه در نمونه‌های مطالعاتی مختلف و در در تحقیقات گوناگون مورد تأیید قرار گرفته است، لذا این سوال را در ذهن محقق متبادر می‌نماید که آیا تاثیرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای مورد مطالعه معنادار خواهد بود؟

بر این اساس فرضیه‌های تحقیق عبارتند از:

- تنوع‌طلبی جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بر رضایت زناشویی زنان متأهل شاغل در دانشگاه آزاد اثر غیرمستقیم دارد.

- رضایت جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بر رضایت زناشویی زنان متأهل شاغل در دانشگاه آزاد اثر غیرمستقیم دارد.

شکل ۱. مدل ساختاری مفروض اثرات مستقیم و غیرمستقیم مربوط به رضایت زناشویی

² Devika & Rohini

¹ Anghel

روش

روش این مطالعه از نظر هدف بنیادی- کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع همبستگی به روش معادلات ساختاری بود. جامعه آماری، شامل کلیه زنان شاغل در دانشگاه‌های آزاد استان خراسان رضوی در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ بود. بر اساس روش‌شناسی مدلیابی معادلات ساختاری، در این روش مطالعاتی محققان نسبت ۱۰ مشاهده به ازای هر متغیر مستقل را پیشنهاد نموده‌اند. در این مدل‌ها تاکید همیشه بر این است کف نمونه نباید از ۲۰۰ نفر کمتر باشد (گریفیثس و میلر^۱، ۱۹۷۳). در این مطالعه تعداد ۲۵۰ نفر از کارمندان زن با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری در سطح دانشگاهی تصادفی چندمرحله‌ای بود. ملاک‌های ورود به تحقیق عبارت بودند از متاهل بودن، شاغل بودن در این دو واحد دانشگاهی (به‌صورت ساعتی، پیمانی، شرکتی و رسمی) و داشتن حداقل سن ۲۲ سال، معیار خروج اعلام عدم رضایت شرکت‌کنندگان جهت ادامه همکاری و پرسش‌نامه‌هایی بود که ناقص تکمیل شدند.

ابزارهای پژوهش

۱. پرسشنامه جمعیت‌شناختی که شامل اطلاعاتی در مورد سن، میزان تحصیلات، وضعیت تاهل، سابقه تاهل، میزان و سابقه کاری بود.

۲. پرسشنامه رضایت زناشویی^۲: پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ که فرم ۴۷ سؤالی آن توسط فاورز و اولسون^۳ (۱۹۹۳)، تهیه شد زیرمقیاس‌های آن عبارتند از: تحریف آرمانی پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، نظارت مالی، فعالیت‌های مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، بستگان و دوستان، نقش‌های مساوات‌طلبی و جهت‌گیری عقیدتی. این پرسشنامه به‌صورت پنج گزینه‌ای از نوع لیکرت است که به هریک از یک تا پنج امتیاز داده می‌شود. ضریب آلفای "پرسشنامه انریچ" در گزارش اولسون، فورنییر و دراکن^۴

(۱۹۸۷)، برای خرده مقیاس‌های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات‌طلبی به ترتیب از این قرار است: ۰/۹، ۰/۸، ۰/۷، ۰/۶، ۰/۷، ۰/۷، ۰/۷، ۰/۴، ۰/۷، ۰/۷، ۰/۷، ۰/۷. ضریب آلفای خرده مقیاس‌های انریچ در چندین تحقیق متفاوت از ۰/۶ (برای نقش‌های مساوات‌طلبی) تا ۰/۸ (برای رضایت زناشویی) با میانگین ۰/۷ بوده است. اعتبار بازآزمایی پرسش‌نامه در فاصله ۴ هفته بین ۰/۷ (برای فعالیت‌های اوقات فراغت) تا ۰/۹ (برای روابط جنسی و تحریف آرمانی) با میانگین ۰/۸ بوده است. در ایران، ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۹۲ به‌دست آمده است که نشان دهنده ضریب بالایی است (احدی، هومن، کوشکی و شاه‌نظری، ۱۳۹۱). همچنین در این مطالعه، اعتبار آزمون انریچ با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و با روش بازآزمایی، به فاصله یک هفته (برای مردان ۰/۹ و برای زنان ۰/۹) و برای مردان و زنان ۰/۹، به‌دست آمد. این ضرایب برای خرده مقیاس‌های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسایل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات‌طلبی و جهت‌گیری مذهبی گروه زنان و مردان به‌ترتیب از این قرار است: ۰/۷، ۰/۸، ۰/۷، ۰/۷، ۰/۷، ۰/۸، ۰/۷، ۰/۶، ۰/۸، ۰/۶، ۰/۶، ۰/۶، ۰/۶، ۰/۶، ۰/۷، ۰/۶ به‌دست آمده است. در این مطالعه، پایایی به‌دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بود.

۳. پرسشنامه رضایت جنسی^۵: این پرسشنامه به‌وسیله لارسون، اندرسون، هولمن و نیمن^۶ در سال ۱۹۹۸ ساخته شده است که شامل ۲۵ سؤال به‌روش پاسخدهی ۵ گزینه‌ای لیکرت (از ۱ تا ۵) می‌باشد و رضایت جنسی را به‌صورت کلی را می‌سنجد. آلفای محاسبه شده برای این پرسشنامه ۰/۹ گزارش شده است. بر اساس این پرسشنامه نمره‌ها به‌طور

⁴ Fournier & Druckman

⁵ Sexual Satisfaction Questionnaire

⁶ Larson, Anderson, Holman & Niemann

¹ Griffiths & Miller

² Marital Satisfaction Questionnaire

³ Fowers & Olson

است. در این پژوهش، پایایی به‌دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ بود.

۵. پرسشنامه هوش هیجانی بار-آن^۴: این پرسشنامه توسط بار-آن (۱۹۹۷) ساخته شد. مقیاس هوش هیجانی وی دارای چهار مقیاس یا جنبه (مهارت‌های درون فردی، مقابله با فشار، سازگاری و خلق کار) و پانزده خرده مقیاس است. این پرسشنامه دارای ۹۰ سوال است که نخستین پرسشنامه فرافرهنگی ارزیابی هوش هیجانی است. پاسخ‌های آزمون نیز در روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای به‌صورت لیکرت (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) تنظیم شده است. مقیاس‌های آزمون عبارتند از: خودآگاهی هیجانی^۵، خود ایزاری^۶، عزت نفس^۷، خودشکوفایی^۸، استقلال^۹، همدلی^{۱۰}، مسئولیت‌پذیری اجتماعی^{۱۱}، روابط بین فردی^{۱۲}، واقع‌گرایی^{۱۳}، انعطاف‌پذیری^{۱۴}، حل مساله^{۱۵}، تحمل فشار روانی^{۱۶}، کنترل تکانش^{۱۷}، خوش‌بینی^{۱۸}، شادمانی^{۱۹}. دو نوع اساسی از مطالعات پایایی روی پرسشنامه هوش هیجانی انجام شده است، همسانی درونی و پایایی بازآزمایی (بار-آن و پارکر^{۲۰}، ۲۰۰۰). نجاتی و مشکوة (۱۳۹۵) در مطالعه‌ای بر روی ۲۰۰ دانشجوی زبان انگلیسی دریافتند پرسشنامه مذکور از روایی سازه برخوردار است. ضمناً آلفای کرونباخ آن ۰/۹۴ بوده است. در این پژوهش، پایایی به‌دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ می‌باشد.

شیوه اجرا

بر اساس هدف این مطالعه، بدین صورت که ابتدا از بین واحدهای استان خراسان رضوی دو واحد دانشگاهی، مشهد و واحد تربت حیدریه به‌طور تصادفی انتخاب شدند. در

کلی بین ۲۵ تا ۱۲۵ قرار می‌گیرد و طبقه‌بندی رضایت جنسی به سطوح عدم رضایت جنسی (نمره کمتر از ۵۰)، رضایت کم (نمره بین ۵۱ تا ۷۵)، رضایت متوسط (نمره بین ۷۶ تا ۱۰۰) و رضایت زیاد (نمره بالاتر از ۱۰۱ به بالاست). در مطالعه بهرامی، یعقوب‌زاده، شریف‌نیا، سلیمانی و حقدوست (۱۳۹۵) روایی و پایایی این پرسشنامه به ترتیب ۰/۹ و ۰/۸ گزارش شده است. در این پژوهش، پایایی به‌دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ بود.

۴. پرسشنامه تنوع‌طلبی جنسی^۱: این پرسشنامه توسط عارف‌نظری، احمدی، بخت، پیوندی، رفعت‌ماه و همکاران (۲۰۱۱) طراحی شده است. پرسشنامه مذکور ۴۵ سوال دارد و در طیف لیکرت با پنج گزینه از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم نمره‌گذاری می‌شود و دارای سه خرده‌مقیاس است: تنوع-طلبی جنسی (۲۶ سوال)، گرایش اخلاقی^۲ (بررسی معیارهای اخلاقی فرد در روابط جنسی خود) با ۱۰ سوال، صمیمیت-خواهی^۳ (اندازه‌گیری نوعی از تمایلات جنسی که در آن هدف ایجاد رابطه عاشقانه است) با ۹ سوال. تحلیل عامل برای بررسی روایی سازه نشان داد خرده مقیاس صمیمیت‌خواهی ۱۳/۱۹ درصد از واریانس کل، خرده مقیاس گرایش اخلاقی ۲۳/۴۷ درصد از واریانس کل و خرده مقیاس رفتار تنوع‌طلب جنسی (ترکیبی از رفتارهای جنسی و شرکای جنسی) ۱۱/۱۵ درصد از کل واریانس را شامل می‌شود. همچنین پایایی کل آزمون به روش همسانی درونی ۰/۹۴ و به‌ترتیب برای سه خرده مقیاس گرایش اخلاقی، رفتار تنوع-طلبی جنسی و صمیمیت‌خواهی ۰/۸، ۰/۸ و ۰/۷ گزارش شده

¹¹ Social responsibility

¹² Interpersonal relationships

¹³ realism

¹⁴ Flexibility

¹⁵ Problem solving

¹⁶ Stress tolerance

¹⁷ Impulse control

¹⁸ Optimism

¹⁹ Happiness

²⁰ Parker

¹ Sexual Variety Seeking Questionnaire

² Moral Tendency

³ Intimacy

⁴ Bar-on Emotional Intelligence Questionnaire

⁵ Emotional self-awareness

⁶ Self-instrumental

⁷ Self-esteem

⁸ Self-actualization

⁹ Independency

¹⁰ Empathy

داده‌های خام در نرم‌افزار SPSS-25، علاوه بر آمار توصیفی برای بررسی فراوانی و میانگین ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان و تحلیل روابط همبستگی، برای ارزیابی دستیابی به مدل برازش شده از نرم افزار Lisrel-8.8 استفاده شد.

نتایج

براساس یافته‌های به‌دست آمده در خصوص توزیع نمره‌های جمعیت‌شناختی از ۲۵۰ نفر از کارمندان زن شرکت‌کننده در این مطالعه میانگین سنی ۳۴/۱۶ و انحراف معیار ۲/۰۵ بود. همچنین، ۴۳ نفر دارای مدرک دکترا، ۱۰۹ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۹۸ نفر مدرک کارشناسی داشتند. نتایج جدول شماره ۱ که شامل شاخص‌های توصیفی از جمله میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی نمرات است.

مرحله دوم از بین بخش‌های اداری مربوط به حوزه‌های معاونتی دو حوزه آموزشی و اداری- مالی انتخاب شدند. در مرحله سوم با پرسش از آن‌ها در مورد متاهل بودن ابزار اندازه‌گیری در مورد آن‌ها اجرا شد. پس از هماهنگی با مسئولین مربوطه و بعد از ایجاد ارتباط اولیه و همچنین ایجاد حس اعتماد نسبت به محرمانه بودن اطلاعات در بین کارمندان و عدم نیاز به ذکر نام و رعایت اصول رازداری پرسشنامه‌ها توزیع شد. از هر کارمند خواسته شد تا پرسشنامه‌های مربوطه را کاملاً تکمیل کرده و تحویل دهد. در اواخر اجرای این پژوهش، همان‌طور که ذکر شد به دلیل شیوع کرونا برای هر فرد به‌صورت فردی هدف طرح پژوهش بیان و اجرا شد. پس از جمع‌آوری پرسشنامه، نمرات خام با استفاده از کلید نمره‌گذاری، محاسبه گردید. در پژوهش حاضر، جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها، پس از وارد کردن

جدول ۱. خلاصه شاخص‌های آماری مربوط به نمره‌های شرکت‌کنندگان در آزمون‌های رضایت جنسی، تنوع طلبی جنسی،

هوش هیجانی و رضایت زناشویی

متغیرها	مؤلفه‌ها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
رضایت جنسی		۷۱/۱۲	۱۶/۲۴	-۱/۱۳	۰/۸۲
تنوع طلبی جنسی	تنوع طلبی	۷۵/۷۷	۲۹/۱۴	-۰/۹	۸/۹۷
	صمیمیت جویی	۲۶/۶۴	۱۶/۲۰	۱/۹	۰/۱۳
	جهت‌گیری	۲۳/۹۰	۱۱/۹۳	۱/۶	۳/۹۳
	حل مسئله	۱۷/۸۴	۳/۳۹	-۲/۲۸	۱۰/۶۴
	شادمانی	۱۶/۶۵	۳/۴۷	-۱/۷۶	۶/۹
	استقلال	۱۶/۷۰	۳/۳۷	-۲/۰۱	۷/۸
	تحمل فشار روانی	۱۶/۵۳	۳/۲۴	-۲/۰۲	۹/۰۳
	خودشکوفایی	۱۶/۲۹	۳/۲۷	-۲/۰۵	۸/۰۳
	خودآگاهی	۱۶/۳۸	۳/۳۶	-۲/۰۲	۷/۲
	هیجانی	۱۶/۰۷	۳/۷۳	-۱/۶۲	۴/۷
	واقع‌گرایی	۱۷/۴۱	۳/۸۸	-۱/۶۷	۴/۹
هوش هیجانی بار آن	روابط بین فردی	۱۷/۷۶	۳/۸۵	-۱/۸۶	۵/۸
	خوش بینی	۱۷/۱۳	۳/۷۰	-۱/۸۲	۵/۷
	عزت نفس	۱۶/۱۱	۳/۵۹	-۱/۴۰	۴/۸
	کنترل تکانه	۱۵/۸۰	۳/۴۱	-۱/۷۰	۵/۶

۵/۲	-۱/۶۷	۳/۷۶	۱۶/۹۴	انعطاف پذیری	
۳/۵	۴/۰۷	۶/۳۹	۱۷/۲۱	مسئولیت	
۸/۲	۲/۹۸	۲۰/۵۱	۲۲/۵۸	اجتماعی	
				همدلی	رضایت زناشویی
۱/۱۶	-۰/۱۲	۱۳/۸	۵۹/۷۱	خودابرازی	انریج
۰/۱۷	-۰/۸	۲۲/۲۱	۶۵/۵		
				الف	
				ب	

مختلف توصیفی اعم از میانگین، انحراف معیار، شاخص‌های کجی و کشیدگی نشان می‌دهد که توزیع نمره‌های گروه نمونه به توزیع نرمال میل دارد.

بر اساس اطلاعات جدول بالا در خصوص توزیع نمره‌های شرکت‌کنندگان در آزمون‌های رضایت جنسی، تنوع‌طلبی جنسی، هوش هیجانی و رضایت زناشویی، شاخص‌های

جدول ۲. ماتریس ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

رضایت جنسی	رضایت	تنوع‌طلبی جنسی	هوش هیجانی	رضایت زناشویی
۱				
۰/۱۸	۱			
۰/۳۱	۰/۱۲	۱		
۰/۴۱	۰/۲۲	-۰/۱۵	۱	

همان‌طور که نتایج نشان می‌دهد، همه متغیرهای مورد مطالعه با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری دارند.

جدول ۳. شاخص‌های نیکویی برازش برای مدل فرضی پژوهش

شاخص‌های برازش	مدل پیشنهادی	مقادیر ملاک	نتیجه
RMSEA	۰/۰۷	<۰/۰۶	برقرار است
GFI	۰/۹۷	>۰/۹۰	برقرار است
CFI	۰/۹۷	>۰/۹۰	برقرار است
AGFI	۰/۹۴	>۰/۹۰	برقرار است
NFI	۰/۹۷	>۰/۹۰	برقرار است
IFI	۰/۹۶	>۰/۹۰	برقرار است
NNFI	۰/۹۰	>۰/۹۰	تقریباً برقرار است
RMR	۰/۰۲	هرچقدر نزدیک به صفر باشد	برقرار است
Df	۳۰	-	برقرار است
X ²	در حجم بالا همیشه معنادار است	در حجم نمونه زیاد همیشه معنادار است	برقرار است

X^2/df	۱/۸	کمتر از ۲	برقرار است
P-value	۰/۰۰	معنادار نباشد	برقرار است

همه این شاخص‌ها بیشتر از ۰/۹ است و برازش کامل مدل را نشان می‌دهد. همچنین مقدار ریشه میانگین شده مجذورات باقی‌مانده نیز باید کوچکتر از ۰/۰۵ باشد که در این مدل کوچک‌تر است. میزان ارزش P در مدل مناسب نباید معنادار باشد. با توجه به مقدار به دست آمده این ملاک نیز برقرار است. در نتیجه فرض تطبیق اصلاحی پیشنهادی با مدل تجربی، هماهنگ است. یعنی در واقع فرض صفر تایید می‌شود. جدول ۳ شاخص‌های نیکویی برازش بری مدل پژوهش را نشان می‌دهد. مسیرهای مختلف مدل پژوهش در شکل ۳ ارائه شده‌اند. مقادیر ضرایب معناداری t و استاندارد بتا مسیرهای مختلف پژوهش در این شکل ارائه شده‌اند.

به‌منظور بررسی نقش هوش هیجانی در رابطه بین رضایت زناشویی زنان متأهل شاغل با تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی و همچنین برای آزمون نیکویی برازش مدل فرضیه فرعی پژوهش با توجه به شاخص‌های بنتلر، مدل فرضی پژوهش، برازش کاملاً مطلوب دارد. نسبت خی‌دو به درجه آزادی (۱/۸)، کوچک‌تر از ۲ است. همین‌طور ریشه دوم واریانس خطای تقریب برای برازش مطلوب باید بیشتر از ۰/۰۶ باشد که در این تحقیق ۰/۰۹ است. شاخص برازندگی (۰/۹۴)، شاخص برازندگی تعدیل‌یافته (۰/۸۸)، شاخص برازندگی هنجار شده (۰/۹۶)، شاخص برازندگی تطبیقی (۰/۹۷) نیز باید بیشتر از ۰/۹ باشد، که در مدل تحت بررسی

جدول ۴. ضرایب مسیرهای مستقیم برای مدل فرضی پژوهش

مسیر	B	$\square$	T
۱ اثر تنوع‌طلبی جنسی بر هوش هیجانی	۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۹۵
۲ اثر رضایت جنسی بر هوش هیجانی	۰/۲۴	۰/۳۵	۱۰/۱۲
۳ اثر هوش هیجانی بر رضایت زناشویی	۰/۱۱	۰/۱۵	۵/۴۴

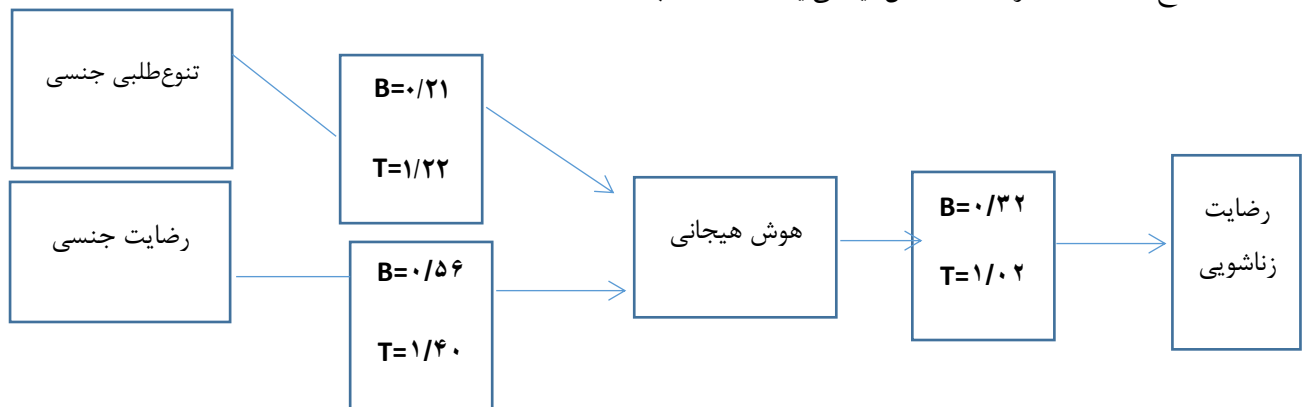
معنادار هستند. مسیر تنوع‌طلبی جنسی بر هوش هیجانی با داشتن $t=۰/۹۵$ در سطح $(P<0/01)$ معنادار است. مسیر رضایت جنسی بر هوش هیجانی با داشتن $t=۱۰/۱۲$ در سطح ۰/۰۱ معنادار است و همچنین مسیر هوش هیجانی بر رضایت زناشویی با داشتن $t=۵/۴۴$ معنادار است.

در جدول ۴ ضرایب استاندارد و ضرایب غیراستاندارد و مقادیر ضریب t مسیرهای مستقیم برای مدل نقش واسطه‌ای هوش هیجانی بر رابطه بین کانون رضایت زناشویی و دو متغیر تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی نشان داده شده‌است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، تمامی مسیرهای مستقیم

جدول ۵. ضرایب مسیرهای غیرمستقیم برای مدل فرضی پژوهش

مسیر غیرمستقیم	حاصل ضرب بتاهای مستقیم	آزمون سوبل	ارزش P
اثر تنوع‌طلبی جنسی بر رضایت زناشویی با واسطه هوش هیجانی	۰/۷۱	۰/۵۵	۰/۰۱
اثر رضایت جنسی بر رضایت زناشویی با واسطه هوش هیجانی	۰/۶۹	۳/۲۱	۰/۰۱

اثر غیرمستقیم متغیرهای برون‌زاد بر درون‌زاد و ضرایب استاندارد، غیراستاندارد و مقادیر ضریب t مسیرهای غیرمستقیم برای مدل نقش واسطه‌ای هوش هیجانی در رابطه بین رضایت زناشویی و تنوع‌طلبی جنسی با رضایت جنسی در جدول ۴ نشان داده شده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، تمامی مسیرهای غیرمستقیم، معناداری قابل قبولی دارند. طبق نتایج آزمون سوبل و ارزش P برای اثرهای غیرمستقیم می‌توان نتیجه گرفت که هوش هیجانی می‌تواند میان تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی با رضایت زناشویی در سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ نقش میانجی یا واسطه داشته باشد.

شکل ۲. مدل ساختاری برازش شده اثرات مستقیم و غیرمستقیم رضایت زناشویی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این مطالعه بررسی نقش میانجی هوش هیجانی در ارتباط بین تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی با رضایت جنسی زنان شاغل دانشگاه آزاد اسلامی بود. بر این اساس فرض اول مبنی بر این که تنوع‌طلبی جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بر رضایت زناشویی زنان متأهل شاغل اثر غیرمستقیم دارد، تأیید می‌شود. بنابراین، شواهد برای پذیرش این فرضیه کافی است. به عبارت دیگر، می‌توان نتیجه گرفت که هوش هیجانی می‌تواند میان رضایت زناشویی و تنوع‌طلبی جنسی نقش میانجی یا واسطه داشته باشد. بر اساس نتایج به دست آمده از این فرضیه تحقیق می‌توان گفت که نتایج این پژوهش با مطالعه ریاحی و همکارانش (۱۳۹۹) مبنی بر این که مؤلفه‌های تنظیم هیجان با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری دارند، با مطالعه شاره و فشتنقی (۱۳۹۸) مبنی بر این که هوش هیجانی بر رضایت زناشویی تأثیر دارد، با مطالعه پرخو و فروتن (۱۳۹۵) مبنی بر این که بین بهزیستی روان‌شناختی و زیرمؤلفه‌های آن با تنوع‌طلبی جنسی مردان رابطه وجود دارد، با مطالعه طلایی‌زاده و بختیارپور (۱۳۹۵)

مبنی بر این که بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین رابطه معنی‌داری وجود دارد، با مطالعه حیدری (۱۳۹۶) مبنی بر این که بین رضایت از زندگی، رضایت زناشویی و رضایت جنسی با بهبود کیفیت زندگی زناشویی ارتباط معنی‌داری وجود دارد، با بررسی حیدری و همکارانش (۲۰۱۷) مبنی بر این که بین هوش هیجانی و رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. با مطالعه عارف‌نظری و همکاران (۲۰۱۱) مبنی بر این که تنوع‌طلبی جنسی با رضایت زناشویی رابطه معناداری دارد، تقریباً همخوانی دارد.

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت؛ تنوع‌طلبی جنسی بر اساس تعریف، نقض تعهد رابطه دوفره است که به شکل‌گیری درجاتی از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه منجر می‌شود. بعضی از پژوهشگران معتقدند که علت تنوع‌طلبی زناشویی روش‌های اشتباه در روابط عاطفی و هیجانی اولیه زوج‌هاست که در نتیجه منجر به کاهش رضایت زناشویی می‌شود (استافورد^۱، ۲۰۱۶). همچنین بین رضایت زناشویی و تنوع‌طلبی رابطه معکوس

¹ Stafford

رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین رابطه معنی داری وجود دارد، با مطالعه حیدری (۱۳۹۶) مبنی بر این که بین رضایت از زندگی، رضایت زناشویی و رضایت جنسی با بهبود کیفیت زندگی زناشویی ارتباط معنی داری وجود دارد، با بررسی دویلکا و روحینی (۲۰۱۹) مبنی بر این که خانواده‌های بین میزان هوش هیجانی و رضایت زناشویی رابطه معنی داری وجود دارد، تقریباً همخوانی دارد.

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت؛ هوش هیجانی تصویر و شمایی جامع از توانایی شخص برای دستیابی به موفقیت می‌دهد. صاحب‌نظران و پژوهشگران که به بررسی مطالعه علمی هوش هیجانی می‌پردازند، معتقدند که هوش هیجانی می‌تواند کاربردها و تأثیرات مهمی بر فعالیت‌های گوناگون آدمی چون رهبری و هدایت دیگران، رشد حرفه‌ای، سلامت روانی و زندگی خانواده و زناشویی داشته باشد. لازمه کمک به زوجها برای حل مشکل زناشویی، شناخت عوامل و علل موثر بر نارضایتی و رضایت زناشویی است (صابونچی، دوکانه‌ای‌فرد و بهبودی، ۱۳۹۹). رضایت یا نارضایتی زناشویی تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله نحوه تفکر، ادراک فرد از خود و دیگران، انتظارات فرد از زندگی، ویژگی‌های شخصیتی و هیجانات قرار داده است. رضایت زناشویی علاوه بر مولفه مهم آن یعنی رضایت جنسی تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله نحوه تفکر، ادراک فرد از خود و دیگران، انتظارات فرد از زندگی، ویژگی‌های شخصیتی، هیجان‌ها و ... قرار دارد (فونتز و ایگلسیاز^۲، ۲۰۱۴).

در نتیجه باید گفت؛ رضایت زناشویی دارای فاکتورها و عوامل زیربنایی مختلفی است و مفهوم کلی است که مولفه‌های گوناگونی را دربرمی‌گیرد. در این مطالعه سعی شد چهار متغیر روان‌شناختی مهم و در راستای رضایت زناشویی در قالب یک مدل مفهومی در بین زنان متأهل شاغل در دانشگاه آزاد اسلامی بررسی و مطالعه شود. این متغیرها عبارت بودند تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی و هوش هیجانی. یافته‌های نهایی نشان داد رضایت زناشویی زنان کارمند

یافت شده است. در سبب‌شناسی تنوع‌طلبی جنسی، اختلال در مدیریت عواطف و هیجان، اختلال در بازداری رفتاری و انحراف سیستم حساسیت به پاداش ذکر شده است. مطالعات نشان داده است که افراد عجول، بی‌احتیاط و بی‌پروا بیش از سایرین در رفتارهای جنسی پرخطر درگیر می‌شوند و کمتر در روابط زناشویی متعهد و صمیمی هستند (شن، زنگ و زنگ^۱، ۲۰۱۵). از نظر این محققان سطوح مختل تکانشگری می‌تواند پیش‌بینی کننده مناسبی برای دست زدن به اعمال غیرعرفی مانند تنوع‌طلبی و خیانت به همسر باشد. در کل به نظر می‌رسد مطالعه عوامل مرتبط با تنوع‌طلبی جنسی که هیجان و شناخت بخش مهمی از آن را می‌تواند شکل دهد از اهمیت بالایی برخوردار است به‌ویژه که نتایج حاکی از ارتباط معکوس با هوش هیجانی دارد (پورمحسنی کلری، ۲۰۱۵). این افراد به دلیل هوش هیجانی پایین برای ارضای نیاز جنسی خود حاضر به هرگونه تعرض به حقوق دیگران می‌شوند و تعهدی نسبت به رعایت اصول روابط متقابل ندارند؛ در نتیجه تجربه روابط جنسی متعدد را حق خود دانسته و با تحریک تکانه جنسی و فراهم شدن زمینه‌های اجتماعی، اقدام به رابطه جنسی جدید می‌کنند. در صورتی که متأهل باشند، با وجود خیانت زناشویی رضایت زناشویی بالایی را تجربه نمی‌کنند و اغلب این ازدواج‌ها محکوم به شکست است (بشیرپور، شفیع آبادی و دوکانه‌ای‌فرد، ۲۰۲۰). نتیجه دیگر این مطالعه حاکی از آن بود که رضایت جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی بر رضایت زناشویی زنان متأهل شاغل اثر غیرمستقیم دارد. شواهد برای پذیرش فرضیه ششم فرعی تحقیق کافی است. به عبارت دیگر، می‌توان نتیجه گرفت که هوش هیجانی می‌تواند میان رضایت زناشویی و رضایت جنسی نقش میانجی یا واسطه داشته باشد. بر اساس نتایج به‌دست آمده از این فرضیه تحقیق می‌توان گفت که نتایج این پژوهش با مطالعه شاره و فشتقی (۱۳۹۸) مبنی بر این که هوش هیجانی بر رضایت زناشویی تأثیر دارد. با مطالعه طلایی‌زاده و بختیارپور (۱۳۹۵) مبنی بر این که بین

¹ Chen, Zheng, & Zhang² Fuentes, & Iglesias

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت کتبی از شرکت‌کنندگان برای مشارکت در پژوهش، رعایت ورود و خروج آزادانه شرکت‌کنندگان به پژوهش، رعایت حریم خصوصی مراجعان، عدم ضبط تصویر یا فیلم از شرکت‌کنندگان و انتشار صادقانه نتایج به‌دست آمده انجام شد.

سپاسگزاری

از مسئولین و کارمندان دانشگاه آزاد اسلامی واحدهای تربیت حیدریه و مشهد که در این مطالعه ما را یاری کرده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را داریم.

تعارض منافع

بنابر اعلام نویسندگان مقاله حاضر هیچگونه تعارض منافی نداشت.

منابع

- آقابابی، مونا. (۱۳۹۹). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی زوجین. *پژوهش‌های کاربردی در مشاوره*، ۸، ۸۵-۱۰۱.
- <http://jarc.saminattech.ir/Article/13990628249577>
- احمدی، حسن، هومن، حیدرعلی، کوشکی، شیرین، و شاه‌نظری، مهدی. (۱۳۹۱). ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه رضایت زناشویی و رابطه مولفه‌های آن با سبک‌های دلبستگی. *تحقیقات روانشناختی*، ۴(۱۴): ۱۱۴-۱۰۱.
- <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=228439>
- بهرامی، نسیم، یعقوب‌زاده، آمنه، شریف‌نیا، سیدحمید، سلیمانی، محمدعلی، و حقدوست علی‌اکبر. (۱۳۹۵). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی پرسشنامه رضایت جنسی لارسون در نمونه‌ای از زوجین نابارور ایرانی. *مجله اپیدمیولوژی ایران*، ۱۲(۲): ۳۱-۱۸.
- [URL: http://irje.tums.ac.ir/article-fa.html۱-۵۵۱۳](http://irje.tums.ac.ir/article-fa.html۱-۵۵۱۳)
- پرخو، شهربانو، و فروتن، مصطفی. (۱۳۹۶). بررسی نقش بهزیستی روانشناختی و تنظیم هیجانی بر تنوع‌طلبی جنسی مردان متاهل، *مطالعات تربیتی و علوم تربیتی*، ۱۳(۱): ۳۹-۴۵. <https://www.tpbin.com/journal-article/00580>
- خانی، فریبا. (۱۳۹۹). بررسی عوامل روانی اجتماعی موثر بر طول مدت ازدواج. *مجله پیشرفت‌های نوین در روان‌شناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش*، ۲۹: ۸۶-۹۳.
- <http://ensani.ir/fa/article/442082>
- حیدری، مرضیه. (۱۳۹۶). بررسی روابط چندگانه میان رضایت از زندگی، رضایت زناشویی و رضایت جنسی با بهبود کیفیت زندگی زناشویی زنان متاهل شهرستان آباد، *زن و جامعه (جامعه‌شناسی زنان)*، ۸(۴): ۲۰۵-۲۲۸. http://jzv.mia.ac.ir/article_2750.html
- حیدری، حامد، کیمیایی، سیدعلی، خویی‌نژاد، غلامرضا، و مشهدی، علی. (۱۳۹۸). کشف عوامل مؤثر بر طلاق در ازدواج‌های زود هنگام: یک مطالعه کیفی نظام‌مند. *تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۷(۲): ۳۲۳-۳۱۴.
- [URL: http://rbs.mui.ac.ir/article-fa.html۱-۶۶۸](http://rbs.mui.ac.ir/article-fa.html۱-۶۶۸)
- شاره، حسین، و فشتقی، کاظم. (۱۳۹۸). نقش هوش هیجانی و رضایت زناشویی بر کیفیت زندگی زنان: مدل‌سازی معادلات ساختاری. *مجله اصول بهداشت روانی*. doi: 10.22038/jfmh.2018.22819.2200
- صابونچی، فرانک، دوکانه‌ای‌فرد، فریده، بهبودی، معصومه. (۱۳۹۹). الگوی ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و جهت‌گیری زندگی در زنان متاهل: با نقش واسطه‌ای هیجان‌خواهی. *خانواده درمانی کاربردی*، ۳(۱): ۱۲۰-۱۰۲.

بر اساس تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی با میانجی‌گری هوش هیجانی از برازش مناسبی برخوردار است. به عبارت دیگر، می‌توان بر اساس تنوع‌طلبی جنسی و رضایت جنسی با نقش واسطه‌ای هوش هیجانی، رضایت زناشویی زنان متاهل شاغل را پیش‌بینی کرد.

پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی بوده و در این راستا پژوهشگران را با مشکلاتی مواجه کرده است. از جمله این محدودیت‌ها مقطعی بودن نوع مطالعه، عدم کنترل متغیرهای تعدیل‌گر و روش نمونه‌گیری در دسترس و داوطلبانه بود. اما می‌توان اذعان داشت که یافته‌های این مطالعه نتایج مطالعات پیشین را گسترش داده است. برای افزایش تعمیم‌پذیری پیشنهاد می‌شود برای پژوهش‌ها در آینده محققان بر روی گروه‌های مختلف زنان، و گروه‌های دیگر مطالعاتی از این دست انجام دهند.

doi: 10.22034/aftj.2020.255752.1020

ریاحی، فاطمه، گلزاری، محمود، و موتابی، فرشته. (۱۳۹۹). رابطه ابعاد تنظیم هیجان و رضایت زناشویی با استفاده از مدل وابستگی متقابل عامل - شریک. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*. ۲۶ (۱): ۴۴-۶۳.

URL: <http://ijpcp.iuums.ac.ir/article-fa.html۱-۲۹۶۵>

طلایی زاده، فخری، و بختیارپور، سعید. (۱۳۹۵). رابطه رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین. *اندیشه و رفتار*، ۴ (۱۱)، ۳۷-۴۶. https://jtbcp.riau.ac.ir/article_939.html

لطفی سرجینی، اکرم، تقی پور، شیوا، میرصیفی فرد، لیلا السادات، و مرادی، خدیجه. (۱۳۹۸). پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس رضایت جنسی، تمایز یافتگی و تفکر قطعی نگر در بین زوجین جوان شهر اصفهان. *زن و مطالعات خانواده*، ۱۲ (۴۳): ۱۹-۳۷.

doi: 10.30495/jwsf.2019.668796

نجاتی، رضا، و مشکوفا، مریم. (۱۳۹۵). روایی و پایایی پرسشنامه هوش هیجانی بار-آن برای برآورد هوش هیجانی در انگلیسی آموزان ایرانی. *پژوهش های زبان شناختی در زبان های خارجی*، ۱۶ (۱): ۱۳۱-۱۵۴.

doi: 10.22059/jflr.2016.62813

Aliakbari Dehkordi, M., Mohammadi, A., Alipour, A., & Mohtashami, T. (2017). The Impact of Cognitive Behavioral Sex Therapy on Decreasing Anxiety and Increasing Sexual Function in People with Vaginismus. *International Journal of Health Studies*, ۳(۲): ۱۵-۲۰. doi: 10.22100/ijhs.v3i2.209.

Amiri, M., Sadeqi, Z., Hoseinpoor, M.H., & Khosravi, A. (2016). Marital satisfaction and its influencing factors in fertile and infertile women. *J Family Reprod Health*, 10(3): 139-145. <http://jfrh.tums.ac.ir>.

Anghel, T. C. (2016). Emotional Intelligence and Marital Satisfaction. *Journal of Experiential Psychotherapy*, 19(3): 14-19. Corpus ID: 173171380.

Arefnazari, M., Ahmadi, M., Bakht, S., Peyvandi, P., RafatMah, A., Shahnazari, M., & Nasrollahi, B. (2011). The Sexual Variety Seeking Scale. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 30, 412 - 415. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.081>.

Bar-On, R. (1997) *The Emotional Intelligence Inventory (EQ-I): Technical manual*. Toronto, Canada: Multi-Health Systems, Inc.

Bar-On, R. (2000) Emotional and social intelligence; Insights from the Emotional Quotient Inventory (EQ-i). In R. Bar-On & J. D. A. Parker (Eds), *Handbook of emotional Intelligence*. San Francisco: Jossey-Bass.

Bashirpour, M., Shafi'abadi, A., & Doukaneifard, F. (2020). Factors affecting the tendency to marital infidelity: A grounded theory study. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*, 8(4), 16-27. doi: 10.22062/jqr.2020.90987

Birnie-Porter, C., & Lydon, J. E. (2013). A prototype approach to understanding sexual intimacy through its relationship to intimacy. *Personal Relationships*. 20(2), 236-258.

<https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.2012.01402.x>

Bhootrani, M.L., & Junejo, J. (2016). Emotional Intelligence is a Key to Success. *J Liaquat Uni Med Health Sci*, 15(03): 108-9. DOI: 10.13140/RG.2.2.19923.37921.

Carcedo, R., Fernández-Rouco, N., Fernandez-Fuertes, N., & Luis Martínez-Alvarez, J. (2020). between Sexual Satisfaction and Depression and Anxiety in Adolescents and Young Adults. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(3): 841. doi: [10.3390/ijerph17030841](https://doi.org/10.3390/ijerph17030841).

Chen, R., Zheng, Y., & Zhang, Y. (2015). Fickle men, faithful women: Effects of mating cues on men's and women's variety-seeking behavior in consumption. *Journal of Consumer Psychology*, 26 (2): 275-282. DOI: [10.1016/j.jcps.2015.07.002](https://doi.org/10.1016/j.jcps.2015.07.002).

Curran, M. A., Burke, T. J., Young, V. J., & Totenhagen, C. J. (2016). Relational sacrifices about intimate behavior and relationship quality for expectant cohabitators. *Marriage & Family Review*, 52(5), 442-460. <https://doi.org/10.1080/01494929.2015.1113225>

Devika, S., & Rohini, V. S. (2019). Emotional Intelligence and Marital Adjustment among Married Couples of Joint and Nuclear Families. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 8(8): 2182- 2188. ISSN: 2319-7064 .

Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family Psychology*, 7(2): 176-185. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.7.2.176>

Fuentes, M. D. M. S., & Iglesias, P. S. (2014). A systematic review of sexual satisfaction. *International Journal of Clinical and Health Psychology*. 14(1). 67-75. ISSN: 1697-2600.

Gottman, J. (2014). *The science of trust: emotional attunement for couples*. New York: W.W. Norton & Company. dp/1491514442.

- Griffiths, D.A., & Miller, A.J. (1973) Hyperbolic regression - a model based on two-phase piecewise linear regression with a smooth transition between regimes. *Communications in Statistics*, 2(6): 561-569. <https://doi.org/10.1080/03610927308827098>.
- Heidari, M., Shahbazi, S., Ghafourifard, M., and Sheikh, R.A. (2017). Prediction of Marital Satisfaction Based on Emotional Intelligence in Postmenopausal Women. *J Menopausal Med.* 23(3): 196-201. doi: 10.6118/jmm.2017.23.3.196
- Lavner, J. A., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2016). Does couples' communication predict marital satisfaction, or does marital satisfaction predict communication? *Journal of Marriage and Family*, 78(3), 680-694. <https://doi.org/10.1111/jomf.12301>.
- Larson, J.H., Anderson, S.M., Holman, T.B., & Niemann, B.K. (1988). A longitudinal study of the effects of premarital communication, relationship stability, and self-esteem on sexual satisfaction in the first year of marriage. *J Sex Marital Ther*, 24(3):193- 206. doi: 10.1080/00926239808404933.
- Mark, K. P., Janssen, E., & Milhausen, R.R. (2011). Infidelity in heterosexual couples: demographic, interpersonal, and personality-related predictors of extra dyadic sex. *Archives of sexual behavior*, 40, 971-982. DOI 10.1007/s10508-011-9771-z.
- Nouri, M., Kebria, M.H., Ahmadianfar, F., Khosravi, A., Amiri, M. (2018). Marital satisfaction and related factors among married women. *Int J Health Stud*, 4(4):11-15. doi: 10.22100/ijhs.v4i4.480.
- Olson, D.H., Fournier, D.G., & Druckman, J.M. (1987). *Counselor's manual for PREPARE/ENRICH* (revised edition). PREPARE/ENRICH, Inc., Minneapolis, MN.
- Omidi, A., & Talighi E. (2017). Prediction couple's marital satisfaction based on emotion regulation. *International journal of education & psychology*. 3 (3): 157-162. <https://www.ijeprjournal.org/text.asp?2017/3/3/157/204120>.
- Pourmohseni Koluri, F. (2015). Obstacles of sexual satisfaction in couples: a qualitative study. *J Research Health*, 5(3): 372-381. URL: <http://jrh.gmu.ac.ir/article-1-403-en.html>.
- Serrat, O. (2017) *Understanding and Developing Emotional Intelligence*. In: Knowledge Solutions. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-10-0983-9_37.
- Stafford, L. (2013). Marital sanctity, relationship maintenance, and marital quality. *Journal of Family Issues*. 37(1), 119-31. <https://doi.org/10.1177/0192513X13515884>.
- Stulhofer, A., Ferreira, L. C., & Landripet, I. (2014). Emotional intimacy, sexual desire, and sexual satisfaction among partnered heterosexual men. *Sexual and Relationship Therapy*. 29(2), 229-244. DOI: 10.1080/14681994.2013.870335.

*Original Article***Designing a social adaptation model based on identity styles mediated by coping strategies in students**

Received: 08/01/2025 - Accepted: 23/02/2025

Leila Salari Moghadam¹
 Hossein Ebrahimi Moghadam^{2*}
 Zabih Pirani³

¹PhD student of General Psychology, Department of Psychology, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.

²Associate Professor, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran. (Corresponding author)

³Associate Professor, Department of Psychology, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.

Email: Hem_Psy@yahoo.com

Abstract

Introduction: The present study was conducted with the aim of designing a social adaptation model based on identity styles mediated by coping strategies in students.

Methods: The present study was applied in terms of its purpose and descriptive-correlational research in terms of its research method. The statistical population of the present study included all students studying at Arak Islamic Azad University in the first half of 1401, from which 450 people were selected using the available sampling method. The research instruments were the Berzonsky Identity Styles Questionnaire (1989), the Folkman and Lazarus Coping Strategies Questionnaire (1985), and the Bell Adaptability Questionnaire (1939). Structural equation modeling analysis was used to test the research hypotheses.

Results: The findings showed that the structural model of the study fits the collected data. The indirect path coefficient between confused identity style and social adjustment through emotion-focused ($p=0.001$, $\beta=0.071$) and problem-focused ($p=0.001$, $\beta=0.061$) coping strategies was positive and significant, and the indirect path coefficient between informational identity style and social adjustment through problem-focused coping strategy was negative and significant.

Keywords: Coping strategies, social adjustment, identity styles

Acknowledgement: There is no conflict of interest